

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

02 ספטמבר 2019

ע"מ 12-06-23324 בוחניק נ' מדינת ישראל

לפני כב' השופט ה' קירש

המערער

אריה בוחניק
ע"י ב"כ עו"ד ליאור אפשטיין

נגד

המשיב

מנהל מע"מ – היחידה לפשיעה חמורה
ע"י ב"כ עוה"ד ליאנא ח'ורי נג'אר ונעה אלשיך
מפרקליטות מחוז תל אביב (אזרחי)

החלטה

1. מנהל מע"מ (המשיב בערעור) הגיש "בקשה למתן פסק דין חלקי". עיקר הבקשה, הנסמכת על הוראות סעיף 42א לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971, הוא שהערעור יידחה - ללא דיון, ניתוח או שקילה נוספים - "בסוגיות שהוכרעו בהליך הפלילי" וכי "פסק הדין בערעור יוגבל אך ורק לנושאים שלא נקבעו במסגרת ההליך הפלילי".
2. הבקשה למתן פסק דין חלקי הוגשה לאחר הגשת סיכומים בכתב מטעם המערער (ואלה הוגשו לאחר הגשת סיכומי המשיב הראשיים).
3. אינני נעתר לבקשה למתן פסק דין חלקי. אמנם ההליך הפלילי, אשר התנהל כנגד המערער ואחרים בקשר לאותה פרשה, נגע בין היתר בשלושים ושתיים חשבוניות הכלולות בקבוצת ששים ושש החשבוניות שהן מושא הערעור האזרחי הנדון. אולם בערעור האזרחי, שעניינו הטלת כפל מס לפי סעיף 50(א) לחוק מס ערך מוסף, מועלות טענות לגבי אופן יישום הוראה זו בנסיבות המקרה הנוכחי - טענות אשר עצם ההרשעה בפלילים איננה בהכרח מספקת להן מענה. יתרה מזו, נאמרו דברים במהלך משפט אזרחי זה שאינם עולים לכאורה בקנה אחד עם ההרשעה הפלילית והדברים ראויים למצער לשקילה ולהתייחסות בפסק דין שלם, המקיף את מכלול העובדות, הנסיבות והטענות.
4. אכן, תקנה 191 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984 מסמיך את בית המשפט "בכל שלב משלבי הדיון, להוציא פסק דין באחת התביעות שבתובענה או בחלק מתביעה...".

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

02 ספטמבר 2019

ע"מ 12-06-23324 בוחניק נ' מדינת ישראל

אולם אינני מוצא לנכון לעשות שימוש בסמכות זו כאן. הבקשה הנדונה הוגשה זמן רב לאחר תום שלב ההוכחות, וכאמור אף לאחר הגשת סיכומים הן מטעם המשיב עצמו והן מטעם המערער. כך שוודאי לא יהיה במתן פסק דין חלקי כמבוקש להביא כל חסכון במשאבים או להוסיף ליעילות ניהול הדיון.

כמוסבר, בנסיבות המקרה אני סבור כי יש לדון ולהכריע במכלול טענות הצדדים, על בסיס כלל הראיות, בפסק דין אחד, שתהליך כתיבתו כבר החל. מעבר לכך כי שלושים וארבע חשבוניות אחרות, שגם הן מושא הערעור האזרחי, לא נכללו בסופו של דבר בהליך הפלילי, הרי אינני מוצא לנכון להניח מראש כי קיום מוכח של יסודות העבירות בהן הורשע המערער מוביל מניה וביה להצדקת הטלת סכום כפל המס בנסיבות הנתונות. הדברים נכתבים בזהירות המתבקשת ומבלי להביע כל עמדה באשר לתוצאה הסופית של הערעור.

5. על כן, לא יינתן פסק דין חלקי כמבוקש על ידי המשיב.

6. באשר לעצם החלתו של סעיף 42 לפקודת הראיות, דומה כי **שני הצדדים** מעוניינים כי פסק הדין של בית משפט השלום בבאר שבע מיום 28.1.2016 (בת"פ 56737-02-12) יהיה מונח בפני ערכאה זו בדונה בערעור האזרחי על הטלת כפל המס. הרי המשיב (מנהל מע"מ) מבקש זאת כעת במפורש ואילו המערער, בתשובתו לבקשה הנדונה כותב: **"יוסבר, יוצהר ויאמר, אין שום קושי בממצאי ומסקנות התיק הפלילי מבחינת המשיב** [הכוונה למשיב לבקשה, קרי המערער], **והוא מבקש שבית המשפט יעשה בהם שימוש"** (סעיף 21 לתשובה).

ברי כי כל צד מוצא נפקות אחרת בפסק הדין הפלילי המרשיע – המשיב (מנהל מע"מ) מפנה להודאת המערער שם כדי לתמוך בקביעה כי המערער עצמו הוציא את החשבונות הנדונות, ואילו המערער מפנה ליריעה המצומצמת יותר שנדונה בסופו של דבר בהליך הפלילי וזאת על מנת לתמוך בטיעונו כי השימוש שעשה המשיב בהוראות סעיף 50(א) לחוק מע"מ היה גורף מדי (וראו סעיף 108 לסיכומי המערער: **"... הרי שנכון וראוי יהיה לתקן את הודעת השומה בהתאם לכתב האישום המתוקן בשנית"**).

7. למעשה כבר בפתח דיון ההוכחות הראשון בהליך דנן (ביום 3.7.2016), אשר התקיים כחמישה חודשים לאחר ההרשעה בבית משפט השלום (אך טרם גזירת הדין על הנאשמים), הגישה ב"כ המשיב את פרוטוקול הדיון בהליך הפלילי (הכולל בין היתר את הודאת המערער והרשעתו על פי הודאתו) והמסמך סומן מש/1:

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

02 ספטמבר 2019

ע"מ 12-06-23324 בוחניק נ' מדינת ישראל

עו"ד אלשיך : דבר נוסף שאני אבקש להגיש , במקביל לתיק האזרחי התנהל תיק פלילי .

כב' הש' קירש : כן.

עו"ד אפשטיין : זה עמדנו לעשות מיד עם העד , וודאי.

עו"ד אלשיך : כן , אז שיהיה בפני בית המשפט .

עו"ד אפשטיין : וודאי .

עו"ד אלשיך : כתב האישום המקורי נמצא בכתב התשובה שלנו , כי אז הוא היה בפנינו... וכתב האישום המתוקן ... זה הרשעה והכרעת דין , עדיין אין גזר דין ולכן עוד לא עשינו שימוש ... טרם עשינו שימוש [ב]פקודת הראיות , אז אני אבקש להגיש את זה , אני אגיש את זה יחד עם כתב האישום המקורי , בגלל שההפניה למספרי החשבוניות מופיעה רק בכתב האישום המקורי."

(עמוד 11 שורה 31, עד עמוד 12, שורה 8)

דהיינו, הכרעת הדין המרשיעה נמסרה כבר אז לידי בית המשפט בהסכמת הצדדים, אם כי לפני שההרשעה הייתה לחלוטה.

8. בנסיבות העניין ומשנעשה פסק הדין המרשיע לחלוט (עם דחיית ערעור המערער על ידי בית המשפט המחוזי בבאר שבע ביום 21.3.2018 במסגרת ע"פ 17-12-20997), יש מקום להחלת הכלל הקבוע בסעיף 42 לפקודת הראיות. יש לציין כי עניינו של הכלל הוא **קבילות** הממצאים והמסקנות של פסק הדין הפלילי בהליך האזרחי כראיה לכאורה לאמור בהם; כאמור, בערעור זה מועלות טענות כי הפעלתו של סעיף 50(א) לחוק מע"מ כרוכה בשיקולים והיבטים שהם, לפי הנטען, מעבר ליסודות העבירה הפלילית.

9. מנגד, אין מקום להתיר בשלב זה הבאת ראיות נוספות (או הגשת סיכומים נוספים), כמבוקש על ידי המערער בתגובה לבקשת המשיב. יוזכר: תחילה, בתאריך 6.2.2013, כבוד השופט אורנשטיין (כתוארו אז) קבע בהסכמת הצדדים להליך דן כי ניהול הערעור יעוכב עד לאחר תום פרשת התביעה בהליך הפלילי (שנפתח עם הגשת כתב אישום בחודש מרץ 2012). בהמשך, בדיון שהתקיים בפני כבוד השופטת שריזלי ביום 21.10.2014, הוסר העיכוב (למרות שהמשפט הפלילי טרם החל), נקבעו מועדים לקידום ההליך האזרחי, ובאותה הזדמנות הודיע ב"כ המשיב כי "אני לא מחכה להרשעה הפלילית, **אם תהיה הרשעה אז נעשה בה שימוש, אבל לא לזה אני מחכה**" (עמוד 5, שורה 3 לפרוטוקול הדיון האמור; קו ההדגשה איננו במקור).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

02 ספטמבר 2019

ע"מ 12-06-23324 בוחניק נ' מדינת ישראל

הודאתו של המערער באישומים הפליליים (המתוקנים) ניתנה בפני בית משפט השלום בבאר שבע בתאריך 28.1.2016, ובאותו יום הוא הורשע על פי הודאה זו. למעשה **ממועד זה** אם היה באמתחתו של המערער להביא ראיות לסתור את "הממצאים והמסקנות" שבפסק הדין הפלילי, הייתה לו אפשרות לעשות כן – אף **מבלי** ליטול רשות מבית משפט זה כי הרי פסק הדין הפלילי טרם נעשה חלוט באותו שלב.

והנה דיוני ההוכחות בערעור דנן התקיימו רק **לאחר מכן** – בתאריכים 3.7.2016, 4.7.2016 ו-8.7.2016 (והעידו מטעם המערער רק הוא עצמו ואחיו יניב). ואכן המערער עומת באריכות עם תוכן ההרשעה הפלילית במהלך חקירתו הנגדית (ראו פרוטוקול דיון מיום 3.7.2016, מעמוד 121, שורה 20 ואילך). אף ניתן למצוא בעדויות שנמסרו במהלך הדיון דברים שעומדים בסתירה לכאורה להודאה שניתנה בהליך הפלילי (למשל, דברי המערער בעמוד 129, שורה 9: "**לא הוצאנו את החשבוניות האלה...**").

לטעמי יש לומר כי ניתנה למערער הזדמנות מלאה והוגנת להביא את מלוא ראיותיו בפני ערכאה זו ולשטוח את כל טיעוניו; ליבון העובדות מוצה וכך גם שלב סיכומי הטענות בכתב.

10. במובן זה הפיכת פסק הדין הפלילי המרשיע לחלוט ביום 21.3.2018 לא חידשה דבר ונסיון המשיב להיאחז בהרשעה זו לא הייתה אמורה להפגיע לאור הדברים שהושמעו עוד בשנת 2014 (אם כי יש להעיר שמן הראוי היה שבקשה המבוססת על סעיף 42 לפקודת הראיות תבוא בסמוך לאחר מתן פסק הדין הפלילי הסופי ולא כשלושה עשר חודשים לאחר מכן, כפי שאירע, ללא הצדקה הנראית לעין).

וכפי שצויין, אף המערער עצמו מזמין את בית המשפט לעשות שימוש בממצאים ובמסקנות שבהליך הפלילי (וכן במה שאין בהם, לפי טיעון) – ראו סעיף 6 לעיל.

11. אין מקום אפוא להתיר בשלב מתקדם זה, הבאת ראיות נוספות או הוספת טיעונים נוספים, כאשר התיק בשל למתן פסק דין וניתן לשני הצדדים הזדמנות מלאה ושווה **על פני השנים** להגיש ראיות ולהעלות טענות. כמו כן, המערער לא הצביע על כל ראיה ספציפית חדשה אשר לקיומה הוא לא היה מודע קודם לכן.

אוסף כי לאור כל האמור, העובדה שבקשת המשיב הנוגעת לסעיף 42א הוגשה **לאחר** הגשת סיכומי המערער ולא קודם לכן, איננה מעלה או מורידה לעניין הוספת ראיות: גם אם

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

02 ספטמבר 2019

ע"מ 12-06-23324 בוחניק נ' מדינת ישראל

המשיב היה מגיש בקשה לפי סעיף 42א עוד בחודש מרץ 2018 – מיד לאחר עשיית ההרשעה הפלילית לחלוטה ולפני הגשת סיכומי המערער – היה מקום לטעמי להגיע לאותה תוצאה ולדחות כל בקשה המוגשת על ידי המערער לפי סעיף 42ג לפקודת הראיות וזאת מן הטעמים המפורטים לעיל.

12. לסיכום: (א) בקשת המשיב למתן פסק דין חלקי נדחית; (ב) הממצאים והמסקנות שבפסק הדין הפלילי מיום 28.1.2016 הם ראיה קבילה בהליך זה ולמעשה שני הצדדים כבר נדרשו להם, כל אחד לפי קו טיעונו; (ג) אין מקום להבאת ראיות נוספות או הוספת טענות.

13. כאמור, מלאכת כתיבת פסק הדין כבר החלה.

14. אין צו להוצאות.

15. מזכירות בית המשפט תמציא החלטה זו לבאי כוח הצדדים.

ניתנה היום, ב' אלול תשע"ט, 02 ספטמבר 2019, בהעדר הצדדים.

הרי קירש, שופט